

گذران ایام نوروز جوانان

بررسی و نگارش از :
امران الله کرم پور
ناصر ضیائی

تعطیلات عید فرصت عالی در فصلی بسیار مناسب جهت تجدید قوا و استراحت فکری جوانان است تا بتوانند ضمن رفع خستگی شش ماه تحصیل و حضور مجدد در کلاس خود را برای ادامه برنامه درسی آماده تر سازند . اینگونه تعطیلات در کلید ممالک جهان بصورت يك واقعیت غیرقابل انکار پذیرفته شده و سعی میشود وسائلی فراهم گردد که جوانان بتوانند بنحواحسن از این چند روزه فراغت در بازیابی قوای از دست رفته استفاده نمایند .

تفریح و گردش و بطور کلی گذران ایام فراغت برای جوانان کشور ما بصورت مشکلی بزرگ و غیرقابل تحمل درآمده است . کمبود وسائل لازم و بعضی از مشکلات دیگر از قبیل رفتار مستبدانه والدین در خانواده و همچنین وضع مالی اکثریت جوانان و بی توجهی مسئولان تعلیم و تربیت موجب شده است که جوانان راجع باینکه چگونه ایام فراغت تعطیلات نوروزی خود را بگذرانند در بالاتر کیفی اتخاذ تصمیم بسربرند . و صحت این مطلب ما حاصل تحقیقاتی است که ظرف دو هفته ضمن مصاحبه و گفتگو با ۱۵۰

بفرستد و دانش آموز و دانش آموزان
پاینت بدست آمده است .

۱ - قریب ۵۰٪ جوانان اظهار داشتند
ما اصولاً درمورد گذرانیدن تعطیلات نوروزی قادر
باتخاذ تصمیم نیستیم .

۲ - ۱۲٪ از جوانان گفتند : ما اصولاً
هیچگونه تفریحی نداریم و علت آنرا ضعف مالی و
حتی عدم علاقه شخصی ذکر کردند .

۳ - ۱۸٪ از جوانان ایام تعطیل خود را
بتماشای برنامه‌های تلویزیونی و سینما و گردش
در خیابانها میگذرانند .

۴ - ۱۵٪ از جوانان ایام فراغت خود را صرف
مسافرت‌های انفرادی یا جمعی با دوستان یا خانواده

میگذرانند . تنها تعدادی از این جوانان مسافرتی از
وقت خود را در دانشگاهها و کلوپهای شبانه میگذرانند .

درمورد خواندن دروس تحصیلی از جوانان
دانشجو و دانش‌آموز سؤال شد اکثریت قریب باتفاق
منتقد بودند که در ایام تعطیل بهیچوجه نباید بمرور
درسا پرداخت در خصوص گذرانیدن تعطیلات ،
عدای از جوانان که تعطیلات عالی را میگذرانند
و عده قلیلی از جوانان دبیرستانی اظهار داشتند که
خانواده هیچگونه دخالتی درمورد تعطیلات آنان
نداشته و ایشان حتی الامکان فقط تسهیلات لازم را برای
ما فراهم مینمایند . ولی تعداد بیشتری تحت نظر
مستقیم خانواده تعطیلات خود را خواهند گذرانند .

لطفأ ورق بزنید

سؤالانی بعمل آمد و نظریات آنها را تقریبا میتوان به سه گروه تقسیم نمود:

گروه اول - که اکثریت را تشکیل میدادند معتقدند جوانان ما باید ایام عید را فقط در تفریح و استراحت بگذرانند و بیشتر آنها مسئولیت مستقیم بالاتکلیفی و سر در گمی فرزندان را در گذرانیدن ایام فراغت منجمله ایام عید بعهدہ اولیاء مدارس و مسئولان آموزش و پرورش دانست و اظهار میداشتند که ما چون ایام تعطیلاتمان محدود است لذا آنطورکه باید و شاید نمیتوانیم در تعطیلات فرزندانمان دخیل باشیم. در اینصورت این امر مهم مربوط به مسئولان تعلیم و تربیت میشود که با فراهم نمودن وسائل لازم و راهنماییهای مفید و طرح ریزی برنامههای جالب از اتلاف و بیهوده صرف کردن این ایام که برای آنها بسیار مفید است جلوگیری شود در مورد

گروه دوم - عدهای از والدین علاقمند باین بودند که فرزندان شان تحت نظر مستقیم خانواده ایام تعطیل را بگذرانند. ناگفته نماند این نظر بیشتر متوجه دختران جوان بود.

گروه سوم - شامل والدین میشود که اظهار داشتند بعلت ضعف قوای مالی نمیتوانند برای فرزندان شان وضعی بوجود آورند که تفریحی داشته باشند و بیشتر مایل بودند که تعطیلات عید بروزهای کمتری تقلیل یابد چون فرزندان شان چند روز تعطیل را به بطالت و وقت کشی سپری میکنند. در مورد خواندن درسها از والدین سؤال شد و بجز عده قلیلی از آنها بقیه را عقیده بر این بود که فرزندان شان در ایام عید نباید مطالعات خود را بطور کامل کنار بگذارند. بلکه میبایست روزانه یک یا دو ساعت وقت خود را صرف مطالعه کتابهای درسی و مقالات علمی بنمایند.

اینکه دانشجویان و دانش‌آموزان اوقات فراغت خود را چگونه سپری نمایند سئوالی بعمل آمد اکثریت اظهار داشتند: درایام فراغت عید بعلمت اینکه فصلی است فرح‌انگیز و موقعیتی است مناسب برای تجدید قوای فکری و روحی جوانان لذا دانشجویان و دانش‌آموزان باید اوقات خود را صرف تفریحات سالم نمایند، و اصولاً پدرسهای کلاسی بوضعی که بیشتر اوقات استراحت آنها را بگیرد نپردازند. همچنین عقیده داشتند که مسئولین امر باید در مورد تعطیلات جوانان اهمیت بیشتری قائل شده تسهیلاتی نظیر برگزار نمودن اردوهای مختلط دختر و پسر و مسافرت‌های تحقیقی و تفریحی جهت بالا بردن سطح معلومات عمومی محصلین فراهم نمایند و همچنین با نمایش فیلمهای آموزنده و مخصوص جوانان در سطح مناسب با اوضاع مالی آنها و نیز در اختیار گذاشتن زمینها و اسنادیومهای ورزشی و کلوبهای تفریحات سالم با مریشان دلسوز و مجرب و تشکیل انجمنهای هنری و ادبی آنها را از گرایش بتفریحات نامطلوب و نامناسب که باعث فساد اخلاق و بهدر رفتن نیروی سازندگی نسل جوان میشود جلوگیری بعمل آید.

برخی از دبیران دبیرستانها معتقد بودند که ایام تعطیلات نوروز باید به دو یا سه روز تقلیل یابد و یا اینکه این تعطیلات بدو قسمت يك قسمت آن در زمستان و قسمتی درایام عید نوروز برگزار شود و آنها مدعی بودند که دانش‌آموزان بعد از بازگشت از تعطیلات نوروزی بعلمت طولانی بودن ایام تعطیل آنچه را که در مدت ششماه تحصیلی آموخته‌اند بکلی از یاد میبرند.

از آقای دکتر آراسته روانشناس و اسناد دانشگاه تهران سؤال شد که راجع به گذراندن ایام تعطیل و فراغت جوانان چه نظریه‌ای دارند اظهار داشتند: تعطیلات نوروز برای ایرانی دارای جنبه خاصی است که به هویت تاریخی و تمدن کشور مربوط میشود.

بنابراین ضمن استفاده از این فرصت، لازم است خصوصیات ملی و اجتماعی آن از نظر جوانان تجزیه و تحلیل گردد و اهمیت آن شناخته شود.

هائی داشته باشیم تااز طریق سیر و سیاحت و مشاهدات عینی کشور خود را دو مرتبه کشف کنند مثلاً در مسافرت‌های نوروزی بد نیست بیشتر متوجه فارس شوند چون فارس از بعضی جهات برای ما اهمیت تاریخی و ملی دارد و بعضی از آثار و ابنیه تاریخی آن مربوط به چگونگی پیدایش و اوضاع و احوال آن زمان میگردد. اینکه گفتم کشور را باید دومرتبه کشف کرد منظور اینست که باید یکی از هدفهای عالی تعلیمات دوره ابتدائی و دوره اول متوسطه معطوف به شناخت کلی از محیط جغرافیائی و آثار ملی کشور شود.

چون بطور کلی این دوره از پرورش باید میزانهای همگانی یابد و وجدان ملی را تقویت کند البته موقعیتی هم هست برای فعالیتهای اجتماعی که مقصود دید و بازدیدها و شناسائی بهتر همدیگر و تفریح و شاید هم بتوانیم بگوئیم آمادگی هنری برای کار بعد از تعطیلات است.

بعقیده من برای تمام دوره‌ها لازم می‌آید که هر ایرانی در این ایام تعطیلات خود را صرفاً صرف دیدار از کشور خود نماید و شناسائی بیشتری کسب کند البته این دیدارها و گردشها اگر بصورت گروهی انجام پذیرد بسیار مفید فایده است و بعقیده من برای انجام پذیری آن راههای بسیار ساده و آسان وجود دارد مانند موسسات یا تشکیلاتی که آمادگی برای اداره گروه‌ها دارند مثلاً گروههای پیشآهنگی و یا اردوهای دبیرستانی و دانشگاهی وغیره...

گردشهای جمعی که در بالا ذکر شد همه دارای جنبه آموزشی است وهدف تربیتی دربردارد چه جوانان با کسب معلوماتی وسیعتر و فکر وروانی پذیراتر جهت یادگیری مجدد بازخواهند گشت. از چندتن صاحب نظر و مطلع در امور جوانان راجع به چگونگی برگزاری تعطیلات عید سؤال شد که نظرات زیر خلاصه قسمتی از گفتگوهاست.

مسافرت‌های جمعی که امکانات آنها را دانشگاهها ومدارس مهیا میسازند بسیار مهم است چون عده جوانان بیش از آنست که دولت بتواند تمام بقیه در صفحه ۴۶

رشدی کند. اصول بر پایهٔ آشنایی و
به تدریج به شرح مطالب درباره
این نیرو طریق بهره‌برداری از آن
میرسد و به توضیحاتی درباره الکترونیک
و وسایل ساده الکترونیکی و اجرای
یک آزمایش ساده ختم میشود. کتاب
ترجمه است و به همین دلایل ممکن است
بعضی از مثالهای آن هنوز برای
اکثر نوجوانان ایرانی مفهومی نداشته
باشد مثل ماشین رختشویی و چشم
الکترونیک ولی خوشبختانه تصاویر
ساده و گویا تاحدی جبران این کمبود
را میکند.

ترجمه ساده و روان متن به‌زبانی
نزدیک به زبان محاوره‌ای درک مطالب
نسبتاً مشکل علمی را برای اطفال آسان
کرده است و به این ترتیب مطالعه
این کتاب نه فقط ذهن کنجکاو
نوجوانان را خسته نمیکند بلکه به
جستجو کردن و مطالعه بیشتر تشویق میکند.

روز جهانی کتاب کودک

تهیه مطالب خواندنی برای اطفال
و نوجوانان در سالهای اخیر مورد توجه
خاص مجامع بین‌المللی قرار گرفته‌است
به طوری که هر سال چندین جایزه
بزرگ جهانی به نوشته‌ها و تصاویر
مخصوص اطفال و نوجوانان اختصاص
داده می‌شود و مراکزی که صلاحیت
فنی و علمی لازم را دارند از طرف

سازمان یونسکو سالیانه درباره
تهیه و تولید و توزیع کتاب و نشریات
مفید دیگر برای نسل آینده مطالعه و
تحقیق کنند. دفتر بین‌المللی کتاب
برای جوانان یکی از قدیمترین مراجع
و مراکزی است که در پیشرفت و بهبود
ادبیات کودکان در جهان قدم برداشته
است. به پیشنهاد این مرکز روز تولد
هانس کریستین آندرسن داستان‌نویس
مشهور دانمارکی و پدر ادبیات کودکان
« روز جهانی کتاب کودک » شناخته
شده‌است (۲ آوریل) از کالیه کشور.

های عضو این دفتر بین‌المللی خواسته
شده است که این روز را به منظور
علاقه‌مند کردن اطفال و نوجوانان
به مطالعه باشکوه بسیار برگزار کنند.
شورای کتاب کودک که نماینده
رسمی این دفتر در ایران است روز
۱۵ فروردین ۱۳۴۹ را به نام « روز
جهانی کتاب کودک » اعلام کرده‌است.
(روز تولد آندرسن مصادف با سیزده
نوروز و چهاردهم فروردین هم جمعه
است) به مناسبت این روز بیشتر جالبی
تهیه شده است که در اختیار علاقه‌مندان
میتواند قرار بگیرد.

رادیو و تلویزیون هم برنامه‌های
مخصوص در بخش کودکان و نوجوانان
اجرا میکنند. جادارد که مدارس نیز
برای تشویق شاگردان خود به مطالعه

از هم برنامه‌هایی در نظر بگیرند
تا اولین روز تحصیلی سال جدید را
به بزرگداشت کتاب و کتابخوان تخصیص
دهند. شورای کتاب کودک حاضر
است مرییان محترم را در تنظیم
اینگونه برنامه‌ها راهنمایی کند.

خوانندگان محترم میتوانند با
مکاتبه با (صندوق پستی ۷۴۹ -
تهران) - اطلاعات لازم را بدست آورند.

تعطیلات نوروز

**طرحی برای جلب کودکان به
کتابخانه مدرسه در تعطیلات نوروزی**
کتابدار یا معلم مسئول کتابخانه
از یکماه قبل از عید پیش‌بینی‌های
لازم را بعمل آورده و از ۱۵ روز قبل
از فرارسیدن نوروز فعالیت خود را
برای جلب کودکان بکتابخانه آغاز
میکند.

ابتدا با نصب یک تابلوی زیبا و
بزرگ به شکل یک کارت تبریک در
کنار در ورودی یا روی تابلوی
اعلانات فرارسیدن نوروز را بدیده‌ها
شادباش میگوید و در زیر این تابلو
با نوشته‌های رنگین از بچه‌ها میخواهد
که برای بدست آوردن اطلاعات درباره
چهارشنبه سوری و مراسم نوروز به
کتابخانه مراجعه کنند.

در بالای تابلوی دیگری می‌نویسد:
« در انتخاب هدیه عید برای دوستان

گذران ایام نوروز

بقیه از صفحه ۴۳

تعاون در بین دانشجویان کشور ایجاد مینماید. و موجب
شناسائی و حس تفاهم و همستگی بین آنان میشود.
سوم اینکه اینگونه مسافرتها موجب میشود
جوانان از آثار باستانی و صنایع ملی و اوضاع و احوال
محیط جغرافیائی و پیشرفتهای کشور اطلاعاتی کسب
کنند. بعنوان مثال یک دانش‌آموز و دانشجو باید
بداند که یک فرش چگونه بافته میشود و یا صنایع

مخارج را بپردازد لذا همکاری و مساعدت خود جوانان
و والدیشان در این مورد لازم و ضروری است. مسافرت
های جمعی دارای خواص متعددی است:
نخست آنکه اینگونه مسافرتها موجب آن میشود
که خرج مسافرت کمتر شده و هر دانشجو یا دانش‌آموز
امکان استفاده از آنرا داشته باشد.
دوم اینکه اینگونه مسافرتها حس همکاری و

نشان میدهد. علاوه بر آن بازی هفت‌سین را چندروز قبل از عید به‌بچه‌ها یاد میدهد. در این بازی بچه‌ها باید بتوانند هر یک کتابهایی را در کتابخانه پیدا کنند که نام آن یا نام مولف آن با حرف سین شروع شده باشد.

از چند روز قبل از عید کتابهایی درباره عید نوروز و مراسم آن را در کتابخانه در معرض نمایش و استفاده قرار میدهد مانند کتابهای: داستان هفت‌سین عمو نوروز و امثال آن و کتابهایی که ریشه تاریخی و داستانی نوروز را شرح میدهند. ضمن این برنامه، اعیاد منتهای مختلف را با هم مقایسه میکند. به برنامه فیلمهای شاد و خوبی که قرار است در تعطیلات عید در شهر نمایش داده شود توجه میکند و اگر کتابی درباره هر یک از این فیلمها در کتابخانه هست توجه بچه‌ها را به مطالعه آن جلب میکند. کوشش میکند از یکی از شخصیت‌های مورد علاقه بچه‌ها اعم از نویسنده، شاعر، نقاش و یا دانشمند دعوتی به عمل آورد تا ضمن بازدید از کتابخانه درباره نوروز برای بچه‌ها صحبت کند. ضمناً تا حد امکان آثار او را به بچه‌ها می‌شناساند.

برای آنکه بچه‌ها طرز سبز کردن دانه‌های مختلف مانند گندم را در ظرف و در داخل ساختمان یاد بگیرند کتابدار از یک ماه قبل از عید یک یا دو نوع دانه گیاه را در خود کتابخانه در آب میگذارد و تدریجاً مراحل مختلف رشد آنرا به بچه‌ها نشان میدهد و از آنها میخواهد هر یک گیاهی را همزمان با او در منزل خود کشت کنند تا علت سرعت یا کندی مراحل رشد را در شرایط مختلف عملاً ببینند.

بچه‌ها را به چند گروه تقسیم و گروهی را مأمور تحقیق درباره مراسم چهارشنبه سوری میکند و گروهی در باره نوروز به تحقیق میپردازند. این گروهها تمام منابعی را که در کتابخانه یا در خارج از کتابخانه به دست آورند جمع‌آوری میکنند، عدای مأمور میشوند نوشته‌های بریده از مجلات و روزنامه‌ها درباره نوروز را جمع‌آوری کنند. با کمک کودکان از چند روز قبل از عید، کتابخانه را با نوارها و کاغذهای رنگین و عکسهای بهاری قشنگ تزئین میکند. میز کوچکی را در کتابخانه برای چیدن هفت‌سین در نظر میگیرد و مواد لازم برای هفت‌سین را به وسیله بچه‌ها تهیه

زیر این تابلو چند نوع کتاب مناسب برای هدیه را نمایش میدهد و در انتخاب سایر هدایای غیر از کتاب، بچه‌ها را راهنمایی میکند. میتوان از یک ناشر نقاشی انواع کتابهای مناسب کودکان را در غرفه‌ای در کتابخانه برای یک هفته به معرض نمایش بگذارد. با نوشته زیبایی دیگری در روی دیوار خارجی کتابخانه به بچه‌ها اطلاع میدهد که از برنامه‌های فوق‌العاده نوروزی کتابخانه استفاده کنند.

از ۱۵ روز قبل از عید با شاگردان داوطلب برای تهیه مطالب روزنامه دیواری درباره مراسم نوروزی همکاری میکند و چند روز قبل از عید این روزنامه به دیوار نصب میشود. با همکاری بچه‌ها پوسترهایی رنگین و خنده‌آور درباره چهارشنبه سوری و هفت سین نقاشی میکنند و داخل و خارج کتابخانه کالساها و راهروها را با آنها تزئین میکند. بچه‌ها را تشویق میکند که خود به تهیه کارت تبریک بپردازند و با استفاده از نظر کتابدار و سلیقه خود آنها را بنویسند و نقاشی کنند به این منظور میتوان یک تابلو یا یک میز را به نمایش انواع کارت تبریکهای چایی و غیر چایی و بهترین آنها از نظر نقاشی و عبارت پردازی

و دقیق مورد بررسی و بحث قرار دهند. چنانچه امکان چنین مسافرت‌هایی وجود نداشته باشد میتوان با تشکیل پیک‌نیکها و نمایش فیلمها و دیدن موزه‌ها و کارخانه‌ها برای نسل جوان برنامه متنوع و جالب و آموزنده‌ای را ترتیب داد که امیداست این امکانات فراهم گردد.

ظریفه و هنرهای دستی ملی به چه نحوی و در چه نقاطی بوجود می‌آید.

البته این معلومات را جوانان میتوانند در کتابهای درسی و غیر درسی بیابند ولی دیدار عینی آنها موجب شناخت بیشترشان خواهد شد.

مسافرتها باید چنان باشند که جوانان بعد از بازگشت بتوانند دیدارهای خود را با تزیینی کامل